

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania F. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 czerwca 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 5 września 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 września 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) – po ponownym rozpoznaniu sprawy z wniosku F. W. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T. o emeryturę – zmienił zaskarżony apelacją ubezpieczonego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w T. z dnia 17 listopada 2011 r. oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 12 sierpnia 2011 r. i przyznał F. W. emeryturę od dnia 1 września 2011 r. (pkt I.); stwierdził brak odpowiedzialności organu rentowego za niewyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II.); zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego (pkt III.).

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego – w zakresie jego pkt II. – ubezpieczony zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na pierwszej podstawie

kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) i zarzucono błędną wykładnię art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.; dalej jako: „ustawa emerytalno – rentowa”) przez przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że w sprawie brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wydaniu prawidłowej decyzji.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) oparto na przyczynach przyjęcia skargi określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Wskazano na potrzebę dokonania wykładni przepisu art. 118 ustawy emerytalno – rentowej „budzącego poważne wątpliwości polegające na tym, czy odmienna ocena stanu prawnego dokonana przez organ odwoławczy w wyroku sądowym może uzasadniać uznanie daty wydania orzeczenia za wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i ustalenie braku odpowiedzialności organu rentowego po raz pierwszy w sprawie przez organ II-giej instancji z pozbawieniem strony prawa do instancji”.

W ocenie skarżącego „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem Sąd II instancji prawidłowo ustalając stan faktyczny, dokonał błędnej wykładni przepisu prawa materialnego, tj. art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyjęcie stanowiska, że w sprawie brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wydaniu prawidłowej decyzji”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty

świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że istnieje potrzeba wykładni przepisu art. 118 ustawy emerytalno – rentowej „budzącego poważne wątpliwości” (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 – OSNP 2009/3-4/43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 - LEX nr 794605). Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 – LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 - LEX nr 1228618).

Z powyższego wynika, że autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie wykazał istnienia przyczyny przyjęcia jego skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przede wszystkim brakuje w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiedniej jurydycznej argumentacji, która wskazywałaby, że w sprawie rzeczywiście istnieje potrzeba wykładni powołanego w uzasadnieniu wniosku przepisu art. 118 ustawy emerytalno – rentowej. Zamiast tego autor skargi swoje wątpliwości i sugerowaną potrzebę wykładni powołanego przepisu uzasadnia ogólnikowym pytaniem. Razi ogólnikowość przedstawionej kwestii; brakuje – jak to wyżej wskazano – odpowiedniej jurydycznej argumentacji, uwzględniającej podstawę zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) w zakresie interpretacji przepisu art. 118 ustawy emerytalno – rentowej przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08 – LEX nr 494134; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08 – LEX nr 490364). W niniejszej sprawie stan taki nie występuje. Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej w swoim twierdzeniu o oczywistej zasadności jego skargi w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ogranicza się do prostego zaprzeczenia podstawie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...). Brakuje wykazania – w formie odrębnego wyводу – dlaczego naruszenie przepisu art. 118 ustawy emerytalno – rentowej miałoby charakter „oczywistej zasadności” w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Na pewno o oczywistej zasadności skargi nie przekonuje gołosłowne twierdzenie o tym, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem Sąd II instancji prawidłowo ustalając stan faktyczny, dokonał błędnej wykładni przepisu prawa materialnego, tj. art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyjęcie, stanowiska, że w

sprawie brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w wydaniu prawidłowej decyzji”. Takie twierdzenie w ogóle nie uwzględnia w swojej ocenie stanowiska zaskarżonego wyroku w zakresie analizy interpretacyjnej przepisu art. 118 ustawy emerytalno – rentowej przedstawionej w jego uzasadnieniu.

Zwrócić należy uwagę, że Sąd pierwszej instancji wydał wyrok niekorzystny dla skarżącego; słusznie więc Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku wskazał, że sprawa nie była oczywista i została wyjaśniona dopiero przed tym Sądem.

Ponadto w ocenie Sądu Najwyższego skarga kasacyjna zawiera dwie wzajemnie wykluczające się sugestie: co do istnienia potrzeby wykładni przepisu, budzącego poważne wątpliwości oraz oczywistej zasadności sprawy opartej na subsumpcji przepisu art. 18 ustawy emerytalnej. Również ta logiczna dychotomia sprzeciwia się przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.